

C143 – SLAN13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

19 februari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

SUBCOMMISSIE VOOR LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

INHOUD

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de precaire toestand waarin de landbouwers zich bevinden door de wanverhouding tussen de prijzen aan de boer en de prijzen voor de consument

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de veehouderij

Met redenen omklede moties

1

8

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het uitblijven van financiële steun aan het Purus-label voor garnalen

8

Waarnemend voorzitter: de heer Jef Tavernier

Interpellatie van de heer Frans Wymeersch tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de precaire toestand waarin de landbouwers zich bevinden door de wanverhouding tussen de prijzen aan de boer en de prijzen voor de consument

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de crisis in de veehouderij

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben allemaal kunnen merken dat de jongste weken en maanden delen van de Vlaamse bevolking in opstand – het is een groot woord, maar toch wil ik het gebruiken – komen tegen de zogenaamde vermindering van de koopkracht en de stijging van de levensduurte. Dat blijkt uit berichten in de media en uit wat ik zelf opvang. Er is her en der sociale onrust. Werknemers eisen in sommige gevallen een aanzienlijke loonsverhoging. Dat debat gaan we hier nu niet voeren. De vraag rijst echter of het beeld dat we voorgeschoteld krijgen, wel helemaal correct is.

Het staat vast dat de prijzen van energie en voedingsproducten gevoelig zijn toegenomen. Ongetwijfeld heeft het invoeren van de euro daarbij een rol gespeeld, maar dat is al evenmin het onderwerp van de discussie van vandaag. De consument is hiervan uiteraard de dupe. De vraag rijst of deze prijsstijgingen, zeker voor de basisbehoefte die voeding is, wel correct zijn. Zijn ze realistisch, of zijn ze kunstmatig opgefokt?

De prijzen van de basisgrondstoffen voor voeding zijn alleszins niet gestegen. Integendeel, vaak krijgt de producent zelfs een lagere prijs dan in het verleden, maar toch moet de consument meer betalen. Het lijkt er dus zeer sterk op dat zowel de consument als de producent de dupe zijn, en dat de stijging van de levensduurte, en dus de daling van de koopkracht, voor een deel kunstmatig zijn veroorzaakt.

Dat we blijkbaar niet alleen staan met deze vaststellingen, heb ik deze middag nog gemerkt, toen ik Teletekst vluchtig overliep. Zo is er net een ING-studie verschenen die eigenlijk bevestigt dat er iets aan de hand is dat niet correct is, en dat er eigenlijk moet worden ingegrepen.

Ik geef wat voorbeelden. Daarvoor heb ik diverse sites bezocht, zoals die van het Nationaal Instituut voor de Statistiek en de FOD (federale overheidsdienst) Economie, KMO, Middenstand en Energie. Ik heb de prijsevoluties van de jaren tachtig tot vandaag overlopen. Het is duidelijk dat een en ander mank loopt. Zo kostte de tarwe nog niet zo lang geleden 4 frank en een brood 9 frank. In 2000 kostte de tarwe ook 4 frank of 11,20 euro per 100 kilo. Nu is dat 13,73 euro per 100 kilo. De prijs van de tarwe is wat gestegen, maar dat heeft dan weer andere oorzaken. Vijf jaar geleden kostte een brood echter 1,18 euro, en nu 1,90 euro. Men kan opmerken dat dit te maken heeft met het verlaten door de overheid van de opgelegde maximumprijs. Toch blijft dit een vaststelling.

De prijs voor een goed stuk rundvlees bij de slager, of het nu rosbief is of entrecote, is vorig jaar met ongeveer 10 percent gestegen. De producent, de rundveehouder, krijgt echter 10 tot 15 percent minder voor de dieren die hij aan de man brengt. Voor varkenshouders is het nog veel erger. Die sector produceert al ruim een jaar, als het niet langer is, met aanzienlijke verliezen, wat ons doet vrezen voor het voortbestaan ervan. Vooral jonge boeren, die vaak recent zware investeringen hebben gedaan, of dat moeten doen, komen in slechte papieren terecht. Het gaat dan over investeringen in onder meer leefmilieu, sanitaire voorzieningen en dierenwelzijn. Op dat laatste komen we in de loop van deze vergadering ongetwijfeld nog terug. Dat zijn financiële lasten die ze moeten dragen, terwijl ze niet de inkomsten krijgen die ze verdienen: ze moeten dus met verlies werken.

We stellen vast dat de handel, de verwerking en de distributie gebruik maken van de stijgende prijzen om hun prijzen te verhogen. Bij een dalende tendens van de grondstofprijzen is er echter geen sprake van dezelfde beweging: dan verandert er niets aan de prijszetting. We vragen ons af of dit wel eerlijke handel is. Dat is de letterlijke vertaling van 'fair trade'. Over die fair trade hebben we het al meermaals gehad in deze commissie. We zouden het een modieuze term kunnen noemen, maar de term gaat al enkele jaren mee.

Iedereen vindt fair trade zeer sympathiek, zeker als het gaat over eerlijke handel met derdewereldlanden. Het is ook zeer politiek correct om in deze termen te denken. Fair trade wordt als sympathiek ervaren indien het om overzeese producten gaat. Voor inlandse producten gelden die regels veel minder. De distributie is enkel gevoelig voor het argument van de continue bevoorrading met gelijkvormige en kwaliteitsvolle producten. Voor het overige geldt enkel de economische wetmatigheid dat iedereen zo goedkoop mogelijk wil aankopen.

Europa trekt zich van de slechte prijzen niets aan. Dat is allang zo. Europa blijft de landbouwers steeds meer kwaliteitseisen en administratieve verplichtingen opleggen. In een compensatie voor de meerkost die de producent moet dragen, wordt helemaal niet voorzien. Hetzelfde geldt voor de verplichting om alle dierlijke eiwitten uit het dierenvoeder te bannen.

Bovendien vragen de distributeurs de landbouwers enkel de ondertussen onbetaalbaar geworden ggo-vrije (genetisch gewijzigde organisme) grondstoffen te gebruiken. De lat ligt steeds hoger, maar de prijzen volgen niet. De landbouwers ontvangen geen financiële compensaties.

Wat de prijsstelling betreft, loopt er duidelijk iets mank. Dit blijkt uit de cijfers. De prijs die een landbouwer voor een varken ontvangt, is in de loop van het afgelopen jaar met 10 percent gedaald. Voor de afgelopen vijf jaar bedraagt deze daling zelfs 30 percent. De prijs van een kotelet in de winkel is de afgelopen vijf jaar evenwel met 10 percent gestegen. We moeten voor een remediëring zorgen. We moeten zelf een correctie doorvoeren of correcties op een of andere manier mogelijk maken.

Aangezien dit tot op heden uitblijft, heeft de landbouwer slechts één keuzemogelijkheid: hij moet de productiekosten reduceren. Dit is niet eenvoudig, want de energieprijzen en de fiscale lasten stijgen. De landbouwers worden in feite tot investeringen gedwongen. De veevoerders zijn nu eenmaal wat ze zijn. Er gaan steeds meer stemmen op om in de energiekosten in te grijpen. Bovendien zou de toelating om genetisch gemanipuleerd voeder te gebruiken enig soelaas kunnen bieden. Of dergelijke maatregelen veel zouden opleveren, weten we niet. Het zou allicht slechts om een druppel op een hete plaat gaan. Ook in dit verband geldt echter de regel dat alle beetjes helpen.

We mogen trouwens niet vergeten dat er nog concurrentie van de buitenlandse markt is. Vlaanderen en zijn producenten zijn niet alleen in de wereld. Buitenlands vlees wordt massaal ingevoerd. De distributiebedrijven gedragen zich op dit vlak enigszins hypocriet. Voor het buitenlands vlees zijn ze veel minder veeleisend dan voor de productie van eigen bodem. De sector eist geen labels die de traceerbaarheid weergeven, kijkt niet naar de aanwezigheid van ggo's, besteedt amper aandacht aan het dierenwelzijn en eist geen schone slachtdieren. De Vlaamse producent moet allerlei regeltjes naleven, maar voor de buitenlandse importeurs geldt dit allemaal niet.

Aangezien iedereen ervan uitgaat dat de koopkracht is gedaald en de prijs van een aantal basisbehoeften is gestegen, gaat het hier om een vrij ernstige problematiek. Ik heb in mijn inleiding al getracht het heersende standpunt over de koopkracht te relativeren.

Er dringen zich een aantal maatregelen zich op, en daarom zou ik de minister-president een aantal vragen willen

stellen. Ik weet overigens dat een andere politieke partij op het federale bestuursniveau initiatieven tracht te nemen.

Mijnheer de minister-president, wat hebt u reeds ondernomen om het duidelijke inkomensverlies van de landbouwers tegen te houden? Beschikt u over mogelijkheden om de producenten fiscale stimuli te geven? Zo ja, zult u die mogelijkheden aanwenden? Zult u maatregelen nemen om de bedrijven die vanwege deze evolutie in slechte papieren zitten ondersteuning te bieden? Ik denk hierbij onder meer aan uitstel van betaling en aan overbruggingskredieten.

Overweegt u maatregelen die het gebruik van genetisch gemanipuleerd voeder in Vlaanderen mogelijk moeten maken? Hebt u in dit verband al overleg met de Europese Commissie gevoerd? Wilt u maatregelen treffen om het voor de landbouwers onzalige prijsmechanisme te hervormen? Op dit ogenblik zijn de producent en de consument allebei de dupe. Zij moeten in staat worden gesteld een eerlijke prijs te ontvangen en te betalen.

Wilt u een voorlichtingscampagne voor de consument opzetten? Het lijkt me immers belangrijk de consument erop te wijzen dat de stijging van de voedselprijzen niet de fout van de producenten is. Ik zou graag vrij duidelijke antwoorden krijgen op deze vrij eenvoudige vragen krijgen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, uiteraard zal ik niet herhalen wat de heer Wymeersch heeft gezegd.

Mijnheer de minister-president, een paar tientallen jonge veehouders hebben op dinsdag 5 februari aan het slachthuis in Anderlecht actie gevoerd tegen de lage prijzen die zij voor hun producten krijgen. "De lage vleesprijs staat in schril contrast met de sterk gestegen productiekosten", zegt de heer Van Oost, voorzitter van Groene Kring. De dierlijke sector verkeert in een ernstige economische crisis door de heel hoge voederkosten die worden veroorzaakt door de zeer hoge grondstoffenprijzen. De vleesprijzen zijn daarentegen matig of dalen voor de producenten. In een normale economische situatie moet de verkoopprijs de grondstoffenprijs volgen, maar dat gebeurt op dit moment helemaal niet. Met hun actie willen de landbouwers duidelijk maken dat het water hen tot aan de lippen staat. "Zowel de prijzen van varkens, rundvee als braadkippen staat onder druk. Het is vijf voor twaalf, want de eerste bedrijven geven het op", luidt het.

'Dierlijke sector in nood', schreef de Groene Kring op haar persmap. '20 percent varkensboeren dreigt deuren te sluiten', zei de voorzitter van het Europese Committee of Professional Agricultural Organisations (COPA)

in VILT, het Vlaams Informatiecentrum voor Land- en Tuinbouw. 'Crisis varkenssector slaat hard toe', titelde Boer en Tuinder. Degenen die Landbouwleven, Drietand en Agripress lezen, weten dat de sector zeer alarmerende berichten uitstuurt.

Om deze crisis aan te pakken is er, naast overleg van de veehouders met de distributiesector, ook een rol weggelegd voor de overheid. Ingrijpen in de marktprijs is niet makkelijk. Wel vragen de actievoerders dat de nultolerantie voor ggo-voeder in Europa wordt afgeschaft. Het lijkt hen niet logisch dat het goedkopere ggo-voeder Europa niet binnen mag, maar vlees dat in het buitenland is geproduceerd met dit voeder wel. Dat is concurrentievervalsing. Daarnaast willen de actievoerders dat er opnieuw nagedacht wordt over het gebruik van diermeel in veevoeder.

Mijnheer de minister-president, een dieperliggende oorzaak voor de malaise is het feit dat er op Europees niveau een overaanbod aan varkensvlees is, terwijl ongeveer 50 procent van onze productie bestemd is voor de export. Als de overheid met steunmaatregelen voor de boeren over de brug komt, kunnen ook de verwerkers hun prijs laten zakken, zodat de export weer op gang kan worden getrokken. Uw antwoord op mijn vraag van begin november over Europese steunmaatregelen gaf ons niet de ruimste perspectieven.

In opvolging van de eerder gestelde vraag en aansluitend op de actie van de jonge landbouwers en de noodkreet van de sector in het algemeen, zou ik graag enige informatie krijgen. Welke steunmaatregelen zijn nu al van kracht voor bedrijven in financiële moeilijkheden? Hoe kan de gelijke 'concurrentiepositie' van onze veehouders worden verbeterd? Welke bijkomende initiatieven zijn er op Europees vlak mogelijk en realistisch? Is er al een evaluatie geweest van vroegere maatregelen?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, ik wil me kort even aansluiten bij de vraag. Uit de berichten in de krant en op de radio kunnen we toch opmaken dat er een probleem is. Het is dan ook belangrijk dat deze commissie dat probleem erkent.

Mijnheer de minister-president, in de commissie zijn al verscheidene vragen gesteld over de crisis in de landbouwsector. We gaan na hoe we de landbouw kunnen ondersteunen of hoe we de crisis kunnen helpen overbruggen. Op het federale niveau wordt het carrybacksysteem behandeld. Het risicobeheerssysteem is hier al een aantal keer aan bod gekomen. Hetzelfde geldt voor het al dan niet toekennen van ondersteuning bij rampen.

Toch stel ik me de vraag of we geen structurele oplossing kunnen bieden. Deze namiddag was er een bericht dat de voedselprijzen veel sneller stijgen dan in de buur-

landen. Kunnen we de sector niet doorlichten om na te gaan waar er knelpunten zijn zodat we ze kunnen wegwerken? De voedselveiligheid kost bij ons zoveel meer dan in de buurlanden. Ik stel me daar vragen bij.

Mijnheer de minister-president, is het mogelijk een gesprek aan te knopen met de voedingssector, de distributie- en verwerkingsindustrie? De sector zelf heeft dat al verscheidene keren gedaan met de distributie. Ze trachten na te gaan waar de verschillen vandaan komen. Ze proberen er ook iets aan te doen.

Mijnheer de minister-president, denkt u eraan die sector mee door te lichten om de knelpunten en drempels weg te werken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb de studie van ING nog niet kunnen doornemen. Ik zal de suggestie van mevrouw Rombouts zeker ter harte nemen en binnenkort een initiatief nemen om met de sector rond de tafel te zitten. We moeten meer duidelijkheid krijgen over hoe het in hemelsnaam komt dat we op Europees vlak in een wat unieke situatie zitten. Dat verrast me zeer. Net als u wil ik daar het fijne van weten. Ik zal de actoren bij me uitnodigen en op basis van de studie en andere gegevens een gesprek voeren. Ik wil daarover ook hier berichten. Het parlement kan dan verder actie ondernemen.

De media hebben het inderdaad vooral over de consumentenkoopkracht. De heer Wymeersch en anderen wijzen terecht op de problematiek van de producenten in de land- en tuinbouw. Ook daar is de toestand bijzonder schrijnend, en in bepaalde sectoren van de land- en tuinbouw zelfs dramatisch. Ik verwijs naar de blauwtongepidemie en de gevolgen daarvan. Misschien hebben jullie op de radio gehoord dat daar gisteren in de Europese Landbouwrapad tot half tien over vergaderd is.

De heer Frans Wymeersch: Ik heb daarover al een interpellatieverzoek ingediend, omdat ik verwacht dat er morgen een actueel debat over zal zijn.

Minister-president Kris Peeters: Ik moet daar dus nu over zwijgen. Geen probleem, ik kan wachten tot morgen.

De heer Jos De Meyer: Maar niets belet u om ons snel te informeren.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil dat nu doen, maar ik heb om half tien gisteravond het gebouw verlaten. Ik kan u dus niet sneller dan vandaag informeren.

Ik denk dat ik minstens kan zeggen dat ik alles gedaan heb om wat hier gevraagd is over vaccinatie, de eco-

nomische schaderegeling en een eventuele Europese tussenkomst, te bepleiten. Het eerste is gelukt. Het tweede niet, maar ik ga ervan uit dat er nog verdere vragen over zullen worden gesteld.

Ik wil ook nog zeggen dat op dit moment 12 percent van het gezinsbudget naar voeding gaat. 50 jaar geleden was dat nog 45 percent. Daar heeft zich dus een hele evolutie voorgedaan.

U vraagt wat ik al gedaan heb om het inkomensverlies van de landbouwers te stoppen. Ik wil toch nog eens onderstrepen dat de prijsvorming van land- en tuinbouwproducten en voedingsproducten een moeilijk gegeven is. Niet alleen Vlaanderen ondergaat hiervan de gevolgen, het is een wereldwijd gegeven.

Voor die prijsvorming en prijsschommelingen zijn een aantal redenen. Er is de relatieve onvoorspelbaarheid van het aanbod. In de land- en tuinbouw gaat het om de productie van levend materiaal dat sterk beïnvloed wordt door klimatologische omstandigheden en waarbij spijtig genoeg ziektes zoals blauwtong en plagen steeds op de loer kunnen liggen. Ik heb in een artikel eens gezegd dat land- en tuinbouwers eigenlijk ondernemers in het kwadraat zijn, wat niet wil zeggen dat de anderen geen goede ondernemers zijn. Maar in tegenstelling tot een gewone ondernemer, hebben ze te maken met levend materiaal. Als morgen je hele veestapel met een ziekte besmet is, dan brengt dat meer risico's met zich mee dan een staalbedrijf hebben. Staal kan niet door blauwtong ontwaard worden.

Er is de moeilijkheid om het aanbod op korte termijn bij te sturen omwille van de vrij lange productie- en levenscycli van de meeste producten. Er is de inelasticiteit van de vraag en het aanbod van voedingsproducten wat eigen is aan de levensnoodzakelijke goederen. Een klein overaanbod leidt tot enorme prijsdalingen. Het omgekeerde is ook waar: een klein tekort leidt tot prijsstijgingen.

Ten slotte is er de concentratie van marktmacht. Daar hebben we het in het verleden ook al over gehad. In de voedingsketen zijn er een beperkt aantal spelers in de distributiesector. Wij hebben tal van voorbeelden gekend. Als je niet alleen in een asymmetrische informatiepositie zit, maar ook nog eens afhankelijk bent van een distributiesector die de zaken vrij geconcentreerd aanpakt, dan is dat voor een kleine producent niet evident. Ik zeg het wat scherp, maar ik denk dat dit de elementen zijn die de prijsvorming van landbouw- en voedingsproducten bepalen.

Zoals u weet, worden we steeds meer geconfronteerd met de gevolgen van een verdere globalisering en liberalisering van de wereldeconomie. Daardoor vertonen de grondstofprijzen een stijging. Dat is uiteraard positief voor de producenten. Ook hier is enige nuance vereist.

Er zijn op korte termijn echter ook negatieve gevolgen, zeker voor die sectoren die deze grondstoffen gebruiken binnen hun productieproces. Ik denk hier natuurlijk aan de varkenshouderij. Verwacht wordt wel dat deze situatie op termijn zal stabiliseren en dat het mogelijk moet zijn de gestegen kostprijzen door te rekenen in de verkoopprijs die de veehouder kan realiseren. In de Europese Landbouwwraad is gisteren ook gezegd dat men deze ontwikkeling verwachtte.

De situatie op de diverse landbouwmarkten wordt van zeer nabij gevolgd door ons, door u en door diverse beheerscomités op Europees niveau. Mijn administratie volgt de markten dag na dag, en bespreekt met andere lidstaten welke maatregelen er kunnen worden genomen. Ik wil er nog even aan herinneren dat we hebben verkregen dat de Europese Commissie op 18 oktober 2007 besliste om een campagne op te starten voor steun voor particuliere opslag voor varkensvlees. De steun geldt voor een opslagperiode van drie, vier of vijf maanden. Op één maand werden in de EU voor ongeveer 100.000 ton steunaanvragen ingediend. In België werd voor ongeveer 3800 ton gebruik gemaakt van de regeling.

Op 30 november 2007 heeft de Europese Commissie, mede op onze vraag, die ook in deze commissie werd besproken, besloten om vanaf die datum opnieuw, na bijna vier jaar, subsidies te verlenen bij uitvoer van vers of bevroren varkensvlees. Op 10 februari 2008 waren in de EU reeds voor ongeveer 140.000 ton certificaten voor vers of bevroren vlees afgegeven. In België bedroeg de hoeveelheid op dat ogenblik plusminus 5000 ton.

De maatregelen hebben ervoor gezorgd dat de prijsdaling werd gestopt en dat tegen het jaareinde van 2007 zelfs een licht herstel optrad, terwijl dan normaal een traditionele eindseizoensdaling kan worden verwacht. Het is belangrijk om dit te onderstrepen. Sindsdien bleven de prijzen echter op een zwak peil. De Europese maatregelen hebben dus wel resultaat, maar niet in de mate dat we van een echt herstel kunnen spreken. Bovendien moeten we er rekening mee houden dat het opgeslagen vlees vanaf april, mei 2008 weer op de markt wordt gebracht. Het vlees uit de particuliere opslag wordt dan immers vrijgegeven. Men vreest dat de markt niet voldoende sterk zal zijn om dit te absorberen.

Mijnheer Wymeersch, ik heb er daarom gisteren in de Europese Landbouwwraad samen met andere lidstaten bij de Europese Commissie op aangedrongen om via de uitvoersubsidie en/of de verlenging van de opslagperiode, de markt verder te ontlasten. De Europese Commissie zal op 21 februari een verlenging van de particuliere opslag met drie maanden voorstellen aan het betrokken beheerscomité. Vlaanderen heeft dit natuurlijk ondersteund en ik hoop dat u dat samen met mij doet. Eerlijkheidshalve moet ik toegeven dat we daarover gisteren vrij snel een grote eensgezindheid hebben bereikt bij de 27 Europese landbouwministers.

Naast een aantal maatregelen om de markt op korte termijn te verlichten, is het ook belangrijk om vooral structurele maatregelen te nemen om de prijspositie van onze land- en tuinbouwers te verbeteren. Waaraan moeten we dan denken? We moeten de marktmacht vergroten door samenwerkingsvormen te stimuleren. Daartoe werden al initiatieven genomen, denken we maar aan de oprichting van de afzetcoöperaties. De oprichting van Ingro twee jaar geleden, als coöperatie voor industriële groenteteelt, was een mooi voorbeeld van het realiseren van de balance of power. We moeten ook meer toegevoegde waarde op de landbouwbedrijven zelf houden, onder meer via rechtstreekse eigen afzetkanalen, eigen verwerking en diversificatie van de activiteiten. De ondersteuning via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds is al aanzienlijk en mag niet onderschat worden. Dat moet zo blijven, we moeten daar zorg voor dragen. Bovendien ben ik van oordeel dat we resoluut de kaart moeten trekken van het risicobeheer. Mevrouw Rombouts verwees er al naar. In de gemeenschappelijke marktordening (GMO) Groenten en Fruit krijgen telersverenigingen Europese steun tot 4,1 percent van hun omzet. Als crisisbeheer wordt toegepast, is dat plafond 4,6 percent van de omzet.

U weet dat ik het initiatief heb genomen om hierover op 8 mei een rondetafel te organiseren. Daarvoor zijn verschillende redenen, maar een ervan die snel hout snijdt, is dat de Europese Commissie bepaalt dat vanaf 2010 de overheidssteun wordt verminderd met 50 percent wanneer er geen private initiatieven worden genomen ten belope van 50 percent. We hebben er dus alle belang bij om tegen 2010 een risicobeheer met eigentijdse marktinstrumenten te hebben. Ik denk daarbij aan de verzekeringen. Het meeste werk zal de verzekering tegen inkomensverlies zijn, maar daarnaast denk ik ook aan een verzekering tegen oogstverlies. Er zijn tal van mogelijkheden.

Wij lopen wat achter op dat vlak. Spanje en Italië staan al veel verder met dit soort instrumenten. Op Europees niveau zal de druk zeker verhoogd worden, ook in het kader van de 'Health Check', om ter zake duidelijkheid te verschaffen. Ook ik ben daar een groot voorstander van, maar ik wil natuurlijk met deze commissie en met de sector eens bekijken wat we zelf naar voren zullen schuiven. In de fruitsector bestaan er bijvoorbeeld verzekeringen tegen hagelinslag, maar in Vlaanderen zijn we momenteel onvoldoende dynamisch op het vlak van marktinstrumenten zoals verzekeringen en allerlei vormen van onderlinge borgstelling. We moeten dit bekijken en op het vlak van oogstverzekeringen en interventiecrisisituaties de nodige initiatieven nemen. Voor u het mij had gevraagd, had ik dus al het initiatief genomen om een rondetafel te organiseren op 8 mei. Ik kijk ernaar uit. We zullen alles heel grondig voorbereiden. Commissieleden die geïnteresseerd zijn, zullen ook uitgenodigd worden.

De heer Wymeersch had nog een vraag over fiscale stimuli. Mevrouw Rombouts heeft daar al op gewezen.

Ik ben vooralsnog niet bevoegd voor fiscale stimuli. Op federaal niveau is wel het carrybacksysteem tijdens de formatiegesprekken behouden. Dat zal misschien in de definitieve verklaring zitten. Ik vind het een goed systeem omdat het de mogelijkheid geeft om winsten af te zetten op vorige verliezen.

Er is me gevraagd of de Vlaamse Regering maatregelen neemt om bedrijven die door deze evolutie in slechte papieren zitten, te ondersteunen via bijvoorbeeld overbruggingskredieten en uitstel van betaling. De parlementsleden leggen de vinger op de wonde. Die wonde is spijtig genoeg ook vrij ernstig. Ik verwijs naar de vzw Boeren op een Kruispunt, een zeer waardevol initiatief. Daar kunnen we vaststellen dat er heel wat problemen zijn. Het instrument van overbruggingskredieten zullen we zo snel mogelijk in werking doen treden. Ik heb in het verleden al gezegd dat we een tussenkomst doen in de ophaalkosten van Rendac om het abonnementsgeld voor de boeren gelijk te houden, niettegenstaande dit gestegen is met minstens tien percent. We trekken de premie voor schapenhouders in het kader van genetische diversiteit door. We hebben ervoor gepleit om die situatie als uitzonderlijke omstandigheid te erkennen binnen het Landbouwrampenfonds. Minister Laruelle zegt dat deze omstandigheid niet uitzonderlijk is. Daar is een hele discussie over gevoerd omdat ik het daar niet mee eens ben. Ik heb van de huidige minister van Begroting dan het antwoord gekregen dat de kas van het Landbouwrampenfonds leeg is. Er zit geen geld in. Dat is een nuchtere vaststelling. Het wordt hoog tijd dat we de resterende federale bevoegdheden inzake landbouw naar ons trekken.

Als het Landbouwrampenfonds wordt geregionaliseerd, betekent dit niet dat er meteen een oplossing is. Europa zegt immers dat de overheidssteun vanaf 2010 tot 50 percent wordt verminderd, tenzij er privé-initiatieven zoals verzekeringen zijn ontwikkeld. Het risicobeheer is mijn inziens dan ook de toekomst. We zullen daar verder werk van moeten maken. Europa heeft gisteren laten weten niet tussen te komen in de economische steunmaatregelen met de zeer korte mededeling dat er geen slachtverplichting is en dat er een oplossing voor de mobiliteit van dieren is. Europa komt dus niet tussen en laat het ook niet toe, tenzij de de-minimisregel. Dat antwoord was vrij duidelijk.

Dan is er de problematiek van de genetisch hetzij gemanipuleerde hetzij gemodificeerde organismen. Ik ben op de Agridagen in Geel gaan spreken en heb daar gezegd dat het beleid op Europees niveau vragen oproept. Europa laat de invoer toe van vlees van dieren die met ggo zijn gevoederd. Voor de gewassen zelf is dat een ander paar mouwen. Als de ggo-gewassen niet goed zijn, dan moet er volgens mij ook een probleem zijn met de import van dat vlees. Er moet op Europees niveau een coherent beleid worden gevoerd. Dat is

gisteren ook aan bod gekomen. Voeder van ggo-gewassen die toegelaten zijn in Europa, kunnen worden gebruikt in het veevoeder. Tot nu toe zijn de ggo-gewassen waarvoor Europa een toelating heeft gegeven, stuk voor stuk variëteiten die niet in Vlaanderen kunnen worden geteeld. Vanuit Vlaanderen nemen we de houding aan dat als een ggo-gewas veilig wordt bevonden door de Europese voedselautoriteit, de Europese Commissie het gewas zou moeten kunnen erkennen.

In de Belgische standpuntbepaling hebben de gewesten echter enkel een adviserende rol. Het zijn de federale collega's die beslissen over het definitieve standpunt van ons land. Daar moeten we ook in de toekomst spreken. Het probleem is dat er wereldwijd heel wat meer ggo-gewassen zijn dan er in Europa zijn toegelaten. Deze niet binnen Europa goedgekeurde ggo-gewassen mogen dus niet worden ingevoerd in Europa. Het gaat hier vooral over soja. Soja wordt in belangrijke mate als basisgrondstof voor veevoerders gebruikt. Ondertussen wordt er wel vlees ingevoerd van dieren die met deze niet in Europa erkende ggo-gewassen werden gevoederd.

Dit betekent een belangrijk concurrentienadeel. Dat gaat mijn verstand te boven. Ook hier zijn de federale collega's aan zet. Ik heb reeds aangekondigd dat ik binnen mijn eigen bevoegdheden en mogelijkheden bij de Europese instanties zal blijven strijden om dit bizarre concurrentienadeel aan te pakken.

Mijnheer Wymeersch, op uw vraag of wij stappen ondernemen om het prijsmechanisme te hervormen, heb ik eigenlijk al geantwoord in mijn uiteenzetting over prijsvorming, vraag en aanbod en vooral het cyclische gegeven met een aantal marktfactoren. Op Europees niveau bestaan er voor een aantal markten marktbeheersinstrumenten, zoals de interventie in de private opslag of de quota. Dat zijn productiebeperkingen die helpen om de ongewenste effecten op het vrijemarktmechanisme op te vangen.

In het kader van de gezondheidscontrole van het gemeenschappelijk landbouwbeleid worden die instrumenten nu op hun efficiëntie in de eenheidsmarkt met de 27 lidstaten onderzocht. In dat kader hebben wij gepleit dat de bestaande instrumenten behouden moeten worden en zo efficiënt en flexibel mogelijk moeten worden ingezet. Gezien de specifieke eigenschappen van de land- en tuinbouwmarkten kunnen we deze instrumenten vooralsnog niet missen.

Er komt voorlopig geen voorlichtingscampagne. Wij blijven VLAM (Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing) inzetten als instrument om de producenten van bij ons te promoten. Op dit moment loopt er bijvoorbeeld nog een campagne rond varkensvlees.

Collega's, deze problematiek omvat heel veel factoren. Ik hoop dat ik op alle vragen geantwoord heb. Op vraag

van mevrouw Rombouts neem ik een bijkomend initiatief om op basis van het ING-rapport eens rond de tafel te zitten met een aantal actoren. Op 8 mei is er een rondetafel over risicobeheer. Op Europees niveau blijven we pleiten voor wat we hier al meermaals besproken hebben. Ik ga ervan uit dat we later nog uitgebreid zullen terugkomen op deze problematiek.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mevrouw Rombouts verwijst naar de ING-studie, waaruit blijkt dat Vlaanderen een prijsstijging kent van gemiddeld 8,5 percent, terwijl het Europese gemiddelde 5,5 percent is. Er is onmiddellijk een reactie gekomen van FEVIA, de federatie van de voedingsindustrie in België. Zij stellen dat zij nauwgezet de evolutie van de grondstofprijzen volgen. Als ik dat hoor, breekt mijn klomp. De prijsstijgingen zijn in Vlaanderen onder meer zo sterk omdat er allerlei maatregelen en verplichtingen zijn inzake de voedselveiligheid. Je kunt je dan afvragen of die in andere Europese landen niet van toepassing zijn. Dat moeten we maar eens nakijken. Een andere oorzaak is de ecotaks, maar dat is dan weer een federale materie.

Ik houd een dubbel gevoel over aan uw antwoord, mijnheer de minister-president. We zijn stilaan op het punt aanbeland dat we geen weg meer uit kunnen. Enerzijds ben ik tevreden met uw antwoord omdat u de problemen erkent. U probeert te remediëren met de weinige middelen die u binnen uw bevoegdheid ter beschikking hebt. Dat u op 8 mei een rondetafel organiseert over risicobeheer, vind ik uitstekend. Ik hoop dat dat tot resultaten zal leiden op het terrein. Ik vind het prima dat u, op aangeven van mevrouw Rombouts en met de goedkeuring van de hele commissie, met de hele sector samen wilt zitten om te kijken hoe de prijskolom opgebouwd is en of er geen vreemde kronkels in voorkomen, om ze dan eventueel in onderling overleg te kunnen rechtekken.

Anderzijds blijft het allemaal nogal vaag. U hoopt dat een en ander onder Vlaamse bevoegdheid valt, zoals het Landbouwrampenfonds, u stelt dat er geen coherent Europees ggo-beleid is, en zo meer. U zegt dat u uw best wilt doen, maar dat u de sleutel niet in handen hebt die meteen tot oplossingen kan leiden. We hebben weinig vat op de concrete middelen en maatregelen die daarvoor nodig zijn.

Het verheugt me wel dat u nu ook inziet dat enig euroscepticisme op zijn plaats is. Het is jammer dat er op dit moment niet meer kan gebeuren op het terrein. Een verlenging van de opslagmogelijkheden, toegestaan door Europa, betekent uitstel van executie. Wat maakt het uit of dat opgeslagen varkensvlees vandaag of over drie maanden op de markt komt? Uiteindelijk zal het opnieuw leiden tot een oververzadiging van de markt, met alle gevolgen van dien.

Het doet me wel plezier dat dit Vlaams Parlement inziet dat er een probleem is en dat er een oplossing moet worden gevonden, met de beperkte mogelijkheden waarover wij beschikken. Blijkbaar is het ook aan het dagen bij de publieke opinie. De druk van de basis op de sector of op diegenen die ‘schuld’ hebben aan de prijszetting, dringt nu door.

We betreuren anderzijds dat de Vlaamse Regering niet over meer directe mogelijkheden beschikt om in te grijpen. We nemen echter aan dat u verdere pogingen tot regionalisering van het landbouwbeleid niet uit de weg zult gaan.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, als er niets wordt gedaan, dreigt een op de vijf Europese varkensboeren zijn bedrijf te moeten sluiten binnen een tijdspanne van zes tot tien maanden. Dat zegt de voorzitter van COPA. Uiteraard zit hij aan de ene zijde van de andere tafel. Ik citeer ook iemand aan de andere zijde van de landbouwtafel, met name de heer Luk Verbeke. In een interview wordt hem onder meer gevraagd wanneer de prijzen van het voeder zullen dalen. Hij antwoordt: “Voor de nieuwe oogst verwacht ik weinig verandering. Daarna zal veel afhangen van de opbrengstcijfers en de houding van de grote beursspeculanten. De prijzen op de termijnmarkt liggen momenteel iets lager dan het actuele prijsniveau, maar voor de komende vijf jaar verwacht ik alleszins dat de grondstoffenprijzen niet meer dalen tot het niveau van twee jaar geleden. Ze zullen stand houden op een hoog niveau en tegelijkertijd onderhevig zijn aan sterke fluctuaties. Een flinke daling van de voederprijzen zit er in elk geval niet echt aan te komen.”

Hij vervolgt: “We blijven sowieso al een eigenaardige sector die door zijn verwevenheid met de grillen van de conjunctuur de algemene economie niet volgt. Als dan onder druk van de WTO (Wereldhandelsorganisatie) de stabiliserende mechanismen van het landbouwbeleid afgebouwd worden, evolueren we naar een toestand waarin de consument voor het eerst sinds lang weer zal moeten leren dat goedkoop voedsel geen verworven basisrecht is. Misschien is het moment niet zo ver meer af dat de criticasters van destijds gaan roepen om de herinvoering van een aantal interventieregelingen in het Europese landbouwbeleid.”

Mijnheer de minister-president, u hebt een economische schets gemaakt van de landbouw en van de prijsvorming, en van de evolutie naar een meer liberale en open wereldhandel op het vlak van landbouw. Dat geeft mee aan hoe kwetsbaar deze sector geworden is. Die kwetsbaarheid is het grootst voor wie het meest heeft geïnvesteerd en voor de jongeren.

Mijnheer de minister-president, ik heb heel goed geluisterd naar de optie die u hebt ontwikkeld voor nieuwe

vormen van solidariteit. Ik heb daarover een heel interessant interview van u gelezen. Daarbij zou de overheid als partner mee haar nek uitsteken. Dat is een interessante en broodnodige optie die zo snel mogelijk moet worden genomen. Dat doet geen afbreuk aan uw stelling dat valse concurrentie moet worden uitgesloten. Valse concurrentie moet inderdaad zo snel mogelijk onmogelijk worden gemaakt.

Op korte termijn komen er intussen nog overbruggingskredieten en private opslag. Dat zijn geen structurele oplossingen op lange termijn. We zullen dit debat tijdens de komende maanden zeker nog voortzetten in deze commissie. We hopen uiteraard dat de crisis snel bezworen zal zijn.

De voorzitter: De heer Demesmaeker heeft het woord.

De heer Mark Demesmaeker: Ik heb nog enkele bedenkingen. We stellen enerzijds inderdaad vast dat een groot deel van de land- en tuinbouwsector in een wurggreep zit. De minister-president heeft dat bevestigd en er een antwoord op gegeven.

Anderzijds moeten we er ons voor hoeden de distributiesector alleen met de vinger te wijzen. Mijnheer Wymeersch, u hebt het over oneerlijke handel. Ik zou daar toch voorzichtig mee zijn. Ik vraag me immers af in welke mate de prijs van de grondstof op zich echt bepalend is voor de prijs die de consument aan het einde van het traject betaalt. Als middenstanderszoon weet ik dat veel andere factoren daarbij een rol spelen. Er zijn de energieprijzen, ook voor die sector. Er is inderdaad sprake van zeer strenge normen met betrekking tot voedselveiligheid en hygiëne. Er is de vereiste te voldoen aan de bepalingen van alle mogelijke vergunningen, zoals milieuvergunningen. Er zijn de huur- en grondprijzen. Investerings zijn verschrikkelijk duur, net als personeel. Daarom zijn overleg en een doorlichting aangewezen.

De minister-president heeft erop gewezen dat er een homogeen bevoegdheidspakket voor Landbouw moet komen. Ook ik blijf dat graag herhalen. Voor ons is dat een van die borrelnootjes, mijnheer de minister-president, maar voor de mensen die letterlijk en figuurlijk op het veld staan, betekent het veel meer dan dat.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik dank de leden voor de interessante gedachtewisseling en voor hun vragen. Mijnheer Wymeersch, u stelt gemengde gevoelens te hebben. Ik zal een poging te doen om uw gevoelens positiever te maken. We verlengen die private opslag waarnaar u verwijst. We rekenen erop dat de markt zich wat herstelt en dat de

varkenscyclus, die u eveneens kent, zich voort ontwikkelt. Zo zal die verlenging van de private opslag wel een instrument kunnen zijn dat enige soelaas biedt, zij het dat dit, zoals de heer De Meyer opmerkt, niet structureel is. Na een aantal maanden zal de situatie dan wat beter zijn dan nu.

Net als u allen leen ik me niet tot populisme. Ik moet binnen mijn bevoegdheden werken en kan niet allerlei dingen aankondigen die ik niet kan verwezenlijken. Voor de landbouwers in kwestie zou het bijna dodelijk zijn, mocht ik aankondigen dit alles te zullen oplossen en naderhand moeten vaststellen dat ik daar niet bevoegd toe ben. De situatie is ernstig genoeg om niet mee te doen aan dergelijke spelletjes.

We moeten ons best blijven doen op Europees niveau. De vorige maal werd hier gedebatteerd over het veiligheidsprobleem. We hebben ter zake een Europees initiatief genomen. We hebben daar onze slag thuisgehaald. Gisteren hebben we gepleit voor het verlengen van die private opslag. We hebben daar onze slag thuisgehaald. U kunt tegenwerpen dat dit kleine zaken zijn, en ik kan die relativering begrijpen, maar we doen wat we kunnen. Tot nu toe zijn we er, zij het niet altijd, in geslaagd om Europees een aantal zaken binnen te halen. We zullen daarop blijven hameren, ook tot we een wat duidelijker beleid krijgen met betrekking tot die ggo-gewassen. We zijn daar echter met 27 landbouwministers: dat is een indrukwekkende vergadering. De waarnemend voorzitter heeft dat vroeger ook al meegemaakt, zij het dat ze toen nog met iets minder waren.

Mocht u eraan twijfelen: net als de heer Demesmaeker ben ik een groot voorstander van de regionalisering van dat landbouwrampenfonds, het Belgisch Interventie- en Restitutiebureau. We hebben al heel wat bevoegdheden wat Landbouw betreft, maar wat nu federaal is, moet ook naar ons gaan, zodat we volledig bevoegd en verantwoordelijk zullen zijn.

De voorzitter: De heer Wymeersch heeft het woord.

De heer Frans Wymeersch: Mijnheer de minister-president, uiteraard denken we in dezelfde richting, maar voor ons kan het natuurlijk niet snel genoeg gaan.

Mijnheer Demesmaeker, ik heb nooit gezegd dat hier duidelijk sprake is van oneerlijke handel. Wel heb ik gezegd dat ik me afvraag of dit wel eerlijke handel is. Mevrouw Rombouts en de minister-president hebben duidelijk aangegeven dat we eens moeten bekijken, met alle actoren uit de sector, waar er eventueel scheefftrekkingen zijn. U verwijst naar een aantal verplichtingen die de Vlaamse of de federale overheid opleggen aan de producenten, aan de land- en tuinbouwers. Ik heb daarnet de vinger op de wonde gelegd: er komen steeds verplichtin-

gen bij, maar daar staat geen enkele compensatie tegenover. Daar mag ook wel eens op worden gewezen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Wymeersch en door de heer De Meyer werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

– *De heer Jos De Meyer treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het uitblijven van financiële steun aan het Purus-label voor garnalen

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, het zal sommigen misschien vervelen, maar ik stel hier opnieuw een vraag om uitleg over de toekomst van onze visserijsector, meer bepaald over de garnalensector. Misschien heeft dit iets met mijn West-Vlaamse koppigheid te maken. *(Opmerkingen van de heer Johan Verstreken)*

Het kan ook mijn Izegemse koppigheid zijn. In elk geval is mijn liefde voor de visserij na het provinciebezoek van deze commissie aan de Oostendse vismijn nog gestegen. *(Opmerkingen)*

Ondanks het scepticisme van sommigen blijf ik voorstander van een gegarandeerde toekomst voor onze visserijsector. Enige tijd geleden is geprobeerd de garnalenverkoop door middel van de oprichting van het Purus-label te stimuleren. Het Purus-label is een merknaam voor de Vlaamse grijze garnaal. Dit label staat garant voor kwaliteit en zou voor een stabiele en gezonde prijs moeten zorgen.

Ik heb vastgesteld dat de verkoop van de grijze garnaal vlak na de oprichting van het label kortstondig is gestegen en dat de prijs van de garnalen in diezelfde periode stabiel is geworden. We moeten elkaar echter geen rad voor de ogen draaien: zoals hier al meermaals is gebleken, blijft de brandstofprijs voor problemen zorgen. Zolang brandstof zo veel kost, zal de sector met dergelijke problemen blijven kampen.

Op 14 februari 2008 heb ik geprobeerd een lekkere valentijnsschotel met Purus-garnalen te bereiden. In de winkel bleken die garnalen echter niet te verkrijgen. De reders hadden immers beslist geen garnalen meer te vangen. Hun vangst was te beperkt om de hoge brandstofprijzen te betalen. De meeste kustvissers hebben hun garnaalnetten door gewone visnetten vervangen. Hierdoor is de aanvoer van de typische Vlaamse grijze garnaal stilgevallen.

Op 2 oktober 2007 heb ik de minister-president al een vraag om uitleg over de steun aan de Vlaamse garnaalvissers gesteld. De minister-president heeft toen geantwoord dat er in feite drie manieren zijn waarop de sector kan worden ondersteund: via investeringen in vaartuigen, via de verwerking van de garnalen en de toekenning van het kwaliteitslabel en via promotie door VLAM (Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing).

Ik ben dan ook zeer verbaasd dat de marketingverantwoordelijke van het Purus-label, die toch zou moeten weten hoe de zaken ervoor staan, in een artikel letterlijk het volgende heeft verklaard: “Daarbij komt dat we nog geen eurocent gezien hebben van de beloofde financiële ondersteuning van voormalig minister van Visserij Leterme en van zijn opvolger, minister-president Peeters”.

Mijnheer de minister-president, aangezien u daarnet hebt verklaard dat u liever niet te veel belooft, zou ik u hierover graag een paar vragen stellen. Waarom levert de marketingverantwoordelijke van het Purus-label dergelijke kritiek? Volgens het antwoord dat u op mijn vraag om uitleg van 2 oktober 2007 hebt gegeven, zou er eigenlijk geen financiële steun kunnen komen. Heeft hij dit allemaal uitgevonden? Hebt u hem hierover al geïnterpeleerd?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer de voorzitter, deze vergadering is boeiend en behandelt smakelijke onderwerpen. Daarnet ging het over vlees en nu over garnalen, allemaal gezonde producten van bij ons.

Ik wil me aansluiten bij de vraag om uitleg van de heer Sintobin. Ik heb het hier al eerder over de problematiek van de hoge brandstofprijzen gehad. Dit is geen eenvoudige aangelegenheid – alles wordt nu eenmaal duurder.

Mijnheer de minister-president, hebt u er enig idee van waarom er minder garnalen aan de Vlaamse kust voorkomen? U hoeft die vraag niet meteen te beantwoorden. Zou er een ecologische reden kunnen zijn? Zou het een gevolg kunnen zijn van de opwarming van de aarde? Misschien is de Noordzee te warm geworden en trekken de grijze garnalen hier weg. Ik weet het niet, ik ben geen specialist ter zake. Het lijkt me evenwel nuttig dit eens te onderzoeken. Zou het een gevolg van overbevissing

door buitenlandse vissersboten kunnen zijn? Is al eens onderzocht of grijze garnalen kunnen worden gekweekt? Ik weet dat dit met scampi's al gebeurt, maar ik weet niet of dit met grijze garnalen ook mogelijk is. Misschien zou de Thorntonbank, waar binnenkort al die windmolens worden gebouwd, een geschikte plaats zijn. Er is misschien voldoende ruimte om daar netten te hangen. Ik heb in het verleden al projecten voor duurzame visserij in Noorwegen en in IJsland bezocht. Ik weet niet of het mogelijk is ook voor onze eigen grijze garnalen dergelijke projecten op te zetten.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, de vraag van de heer Sintobin stelt me in staat een en ander te verduidelijken. Ik zal trachten de mij kenmerkende kalmte te bewaren. Af en toe moet ik wel de wenkbrauwen fronsen als ik bepaalde zaken in de krant lees. In dit geval betreurt ik dat ten eerste. Ik kom daar dadelijk op terug.

Ik heb cijfers bij me over de aanvoer van garnalen in de Belgische havens. In 2005 was die goed voor 435.450 kilogram. In 2006 ging het om 406.971 kilogram. In 2007 zaten we op 200.482 kilogram. Mijnheer Verstreken, u hebt daarnet zelf aangehaald wat de redenen zijn. Een van de elementen die een rol spelen, zou de klimaatverandering zijn, waardoor de habitat van de garnaal zich noordwaarts verplaatst.

Mijnheer Sintobin, in het verleden hebben we al van gedachten gewisseld over de problemen bij de visserij en de toekomst voor de sector. Ik heb steeds benadrukt dat differentiatie zeer belangrijk is voor de Vlaamse visserij. Het is aangewezen in te spelen op nichesoorten en op niet-gequoteerde soorten. Ik sta dus volledig achter de doelstellingen die aan de basis liggen van Purus.

Toen we de berichten in de krant lazen, waren niet alleen mijn medewerkers maar ook ikzelf ontgoocheld over de zeer onnauwkeurige verslaggeving. We hebben contact opgenomen met een aantal mensen om tekst en uitleg te vragen. Er werd me beloofd dat ik een brief met excuses zou ontvangen. Ik heb die echter nog niet gezien.

Mijnheer Sintobin, vorig jaar hebben wij in het kader de ondersteuning van investeringen voor de visverwerkende nijverheid een call uitgeschreven. Ik verwijs in dat verband ook naar het antwoord op uw vraag van 18 september 2007. Op basis van de ingediende dossiers en het Europese Financieringsinstrument voor de Oriëntatie van de Visserij (FIOV) en het Vlaamse Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA) is een totaalbedrag van 1.862.296 euro aan steun goedgekeurd, waarvan 465.574 euro Vlaamse middelen en 1.396.722 euro Europese middelen.

Ook de Vlaamse Visserij Vereniging cvba, die instaat voor de verwerking van garnalen tot Purusgarnalen, heeft aan deze call deelgenomen. Het dossier van de VVV is op 7 juni 2007 bij de administratie ingediend. Op 15 juni werd het dossier geregistreerd. Het betrof een investeringsdossier van 354.516 euro. In het dossier ontbraken nog een aantal documenten. De VVV heeft ze ons overgemaakt op 28 september 2007 – 3,5 maanden na de indieningsdatum van de aanvraag. Onder andere door deze laattijdigheid is de afhandeling van de hele call gevoelig vertraagd.

Na onderzoek van het dossier hebben we het volledige investeringsbedrag in aanmerking genomen en daarop de steun berekend. Er werd dan ook 70.900 euro aan Vlaamse en Europese middelen vastgelegd voor de VVV voor investeringen in Purus. Zij hebben daarover eind 2007 ook effectief een schrijven ontvangen.

We hebben dus zeer grote inspanningen geleverd op het vlak van de call. We hebben veel werk verricht om een volledig dossier te krijgen.

De uitbetaling van de steun gebeurt in evenredigheid met de gerealiseerde investeringen en pas na voorlegging van de facturen. Bovendien moet 30 percent van de investeringen gerealiseerd zijn vooraleer een eerste betaling kan gebeuren. Dat is het probleem bij de VVV: ze hebben tot op vandaag slechts voor 40.000 euro aan facturen binnengebracht, waardoor wij tot op dit moment niet kunnen uitbetalen.

Ik ontken dus wat in de kranten staat: ze hebben wel steun gekregen. Bovendien moeten de regels worden gevolgd om geld te ontvangen. De VVV moet de facturen binnenbrengen. Ik vraag me dan ook af of er geen politieke spelletjes worden gespeeld. Het is in alle geval betreurenswaardig. Het gaat om de toekomst van het

Purus-label. Als ze nog geen steun ontvangen hebben, hebben ze dat dus louter aan zichzelf te wijten.

Investeringen op de vaartuigen voor de garnaalvisserij, al dan niet met Purus-label, genieten dezelfde mogelijkheden die het FIOV aan alle vaartuigen biedt. Wij zijn hierbij evenwel strikt gebonden aan de EU-reglementering.

Via VLAM besteden we ook extra aandacht aan Purus. De Dag van de Garnaal op 29 augustus 2007 was trouwens opgebouwd rond het Purus-label.

Mijnheer Sintobin, we hebben meer dan gewone inspanningen gedaan om Purus steun te laten genieten in het kader van de call visverwerking. Dat we voor al die inspanningen niet de nodige erkenning hebben gekregen, ben ik gewoon. Door op die wijze de media te informeren, gaat men echter wel erg kort door de bocht.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de minister-president, bedankt voor uw krachtig antwoord. Ik twijfelde er niet aan. Ik had ook het Belgabericht van 12 februari gezien, waar al een deel van uw antwoord in verwerkt was.

Het is in mijn ogen onverantwoord wat er hier gebeurd is. Ik begrijp het niet goed. Als een marketingverwoordelijke van het label dergelijke berichten de wereld instuurt, dan zet hij de toekomst van het label op de helling. Ik weet niet of het negatieve beeld dat hier geschapen wordt, nog kan worden rechtgezet. Ik zal proberen om de mensen van het label duidelijk te maken dat ze serieus uit de bocht zijn gegaan.

De voorzitter: Het incident is gesloten.